

Komunitný plán
sociálnych služieb obce
Vlčany

2018 – 2022

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE VLČANY 2018 – 2022

Územné vymedzenie:	OBEC
Územný plán schválený:	ÁNO
Dátum schválenia KPSS:	
Verzia:	1.0
Publikovaný verejne:	ÁNO

OBSAH

OBSAH.....	2
PRÍHOVOR STAROSTU OBCE	4
ÚVOD.....	5
SOCIÁLNE SLUŽBY, KOMUNITA, KOMUNITNÉ PLÁNOVANIE	6
CIELE, ZÁSADY A PRINCÍPY KOMUNITNÉHO PLÁNOVANIA.....	8
SUBJEKTY KOMUNITNÉHO PLÁNOVANIA	9
Zadávatelia sociálnych služieb	9
Poskytovatelia sociálnych služieb	9
Užívatelia sociálnych služieb	10
Verejnosť a ďalšie organizácie	10
LEGISLATÍVNE NORMY A STRATEGICKÉ DOKUMENTY	10
ANALYTICKÁ ČASŤ	12
SOCIO-DEMOGRAFICKÁ ANALÝZA	12
Obyvatelia, rodiny s deťmi a mládež.....	12
Seniori.....	15
Osoby ohrozené sociálnou exklúziou	17
Ťažko zdravotne postihnutí	18
ANALÝZA SÚČASNÉHO STAVU V OBLASTI POSKYTOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB	20
Obyvatelia, rodiny s deťmi a mládež.....	20
Seniori.....	21
Ťažko zdravotne postihnutí	21
Osoby ohrozené sociálnou exklúziou	22
SWOT ANALÝZA	23
VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO PRIESKUMU	25

STRATEGICKÁ ČASŤ	28
VÍZIA OBCE.....	28
NÁVRH STRATÉGIE ROZVOJA	29
PLÁN FINANCOVANIA	35
ZÁVER.....	36
ZDROJE	37
ZOZNAM SKRATIEK	37

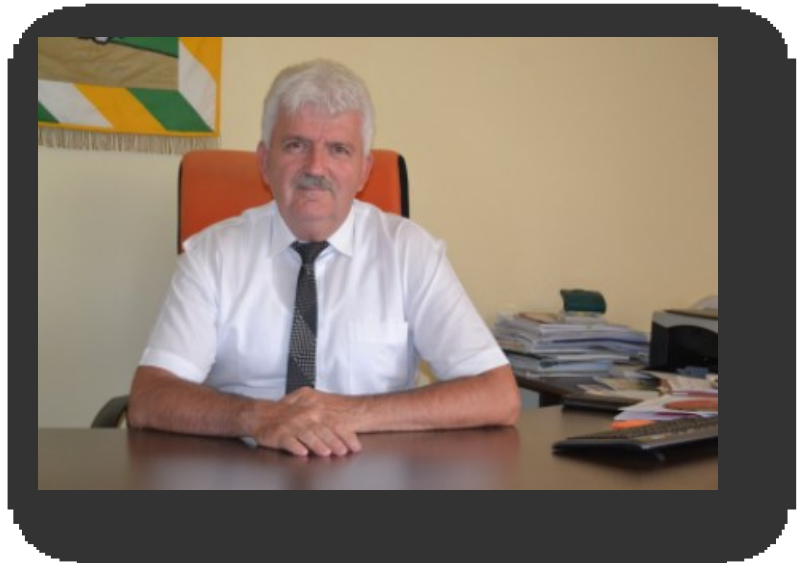
PRÍHOVOR STAROSTU OBCE

Vážení občania obce Vlčany!

Prinášame Vám Komunitný plán sociálnych služieb obce Vlčany na roky 2018 – 2022, ktorý bol spracovaný v súlade so zákonom č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov. Dokument slúži ako nástroj strategického plánovania pre obec, ale má tiež informatívnu funkciu pre obyvateľov, poskytovateľov sociálnych služieb a investorov.

Našou snahou je zabezpečiť na území obce Vlčany širšiu škálu kvalitnejších, dostupnejších a adresnejších sociálnych služieb, pričom práve komunitný plán sociálnych služieb nám pomôže túto úlohu splniť efektívne.

Verím, že sa nám podarí úspešne zmobilizovať naše sily a zdroje a naplniť každý zo spoločne plánovaných zámerov. Všetkým účastníkom, ktorí sa podieľali na vypracovaní tohto dokumentu, úprimne ďakujem!

Gyula Iván – Starosta obce Vlčany

ÚVOD

Komunitný plán sociálnych služieb obce Vlčany na roky 2018 – 2022 (ďalej aj ako „KPSS“ alebo „komunitný plán“) je strategický dokument, ktorý logicky nadväzuje na Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Vlčany na roky 2015 – 2020 (ďalej aj ako „program rozvoja“ alebo „PHSR“), pričom spomedzi troch oblastí – hospodárskej, sociálnej a environmentálnej, na ktoré sa PHSR zameriava, je komunitný plán orientovaný výhradne na sociálnu oblasť. Zatiaľ čo v PHSR je každá z oblastí špecifikovaná prostredníctvom základných informácií a súvislostí, komunitný plán rozpracováva detailnejšie existujúci stav a potreby týkajúce sa oblasti poskytovania sociálnych služieb a súvisiacich oblastí (bývanie, zdravotníctvo, vzdelávanie a pod.). Vzhľadom na rozsah dokumentu PHSR, ktorý je limitovaný metodikou, nie je možné v tomto základnom strategickom dokumente obsiahnuť celú problematiku všetkých troch zameraných oblastí, preto je každá z nich ďalej rozpracovávaná v parciálnych dokumentoch, pričom pre sociálnu oblasť je jedným z takýchto dokumentov práve komunitný plán. Proces tvorby komunitného plánu ako aj jeho následné aktualizácie možno súhrnne označiť za komunitné plánovanie.

Komunitné plánovanie predstavuje jednu zo základných metód riadenia rozvojových procesov, vďaka ktorej je možné sociálne služby naplánovať tak, aby zodpovedali lokálnym špecifikám a potrebám konkrétnej skupiny občanov. Komunitné plánovanie možno chápať tiež ako otvorený proces zisťovania potrieb a zdrojov, resp. ako proces hľadania najlepších riešení v oblasti sociálnych služieb a súvisiacich oblastí. Výsledkom komunitného plánovania je komunitný plán, ktorý opisuje súčasnú situáciu v oblasti poskytovania sociálnych služieb na jednej strane a pomyselný, ideálny stav na druhej strane, pričom tento ideálny stav vznikol ako výsledok konfrontácie neobmedzených potrieb s obmedzenými možnosťami.

Povinnosť obce mať vypracovaný komunitný plán vychádza zo Zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov. Okrem toho dokument vychádza z viacerých legislatívnych noriem, strategických dokumentov a nariadení, ktorých zoznam uvádzame v časti venovanej východiskám KPSS. Komunitný plán obce Vlčany na roky 2018 – 2022 bol vypracovaný za výraznej pomoci predstaviteľov a obyvateľov obce ako aj odborníkov a organizácií pôsobiacich v obci. Vďaka spolupráci viacerých strán je komunitný plán verným odrazom skutočností umožňujúcim samospráve lepšiu orientáciu v potrebách obyvateľov, čo prispeje k ich rýchlejšiemu a efektívnejšiemu napĺňaniu.

Predkladaný komunitný plán pozostáva z troch hlavných častí. V rámci teoretickej časti je špecifikovaná podstata sociálnych služieb a komunitného plánovania, sú tu uvedené základné črty ako aj subjekty komunitného plánovania a tiež legislatívne normy a strategické dokumenty, z ktorých plán vychádza. V analytickej časti je uvedený rozbor súčasného stavu oblasti sociálnych služieb – sú tu definované silné a slabé stránky ako aj príležitosti a riziká, ktoré sú charakteristické pre súčasnú, východiskovú situáciu. V strategickej časti je definovaná vízia obce a sú tu navrhnuté konkrétne opatrenia na jej dosiahnutie ako aj časový harmonogram a rozpočet potrebný na realizáciu navrhnutých opatrení. V prípade, že sa samospráva bude držať cieľov, postupov a termínov zvolených v komunitnom pláne, existuje vysoký predpoklad rastu kvality, rozšírenia portfólia a zvýšenia adresnosti sociálnych služieb v obci Vlčany.

SOCIÁLNE SLUŽBY, KOMUNITA, KOMUNITNÉ PLÁNOVANIE

Sociálne služby možno charakterizovať ako súhrn širokého spektra činností, prostredníctvom ktorých je poskytovaná pomoc ľuďom nachádzajúcim sa v nepriaznivej sociálnej situácii, ak si sami nedokážu zabezpečiť základné životné potreby alebo potrebujú pomoc z iných vážnych dôvodov. Podstatou sociálnych služieb je zabezpečiť osobám určitý životný štandard, ale aj zmierniť rozdiely v príjmoch či v sociálnom postavení.

Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov definuje podľa druhu sociálnej služby nasledujúce sociálne služby, ktoré je možné poskytovať a prijímať na území Slovenska.

(1) Sociálne služby **podľa druhu** sú:

a) sociálne služby krízovej intervencie, ktorými sú:

1. terénna sociálna služba krízovej intervencie,
2. poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach, ktorými sú:
 - 2.1. nízkoprahové denné centrum,
 - 2.2. integračné centrum,
 - 2.3. komunitné centrum,
 - 2.4. nocľaháreň,
 - 2.5. útulok,
 - 2.6. domov na polceste,
 - 2.7. zariadenie núdzového bývania,
3. nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu,

b) sociálne služby na podporu rodiny s deťmi, ktorými sú:

1. pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa,
2. pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa v zariadení dočasnej starostlivosti o deti,
3. služba na podporu zosúlad'ovania rodinného života a pracovného života,
4. služba na podporu zosúlad'ovania rodinného života a pracovného života v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa,
5. služba včasnej intervencie,

c) sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku, ktorými sú:

1. poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby, a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek, ktorými sú:
 - 1.1. zariadenie podporovaného bývania,
 - 1.2. zariadenie pre seniorov,
 - 1.3. zariadenie opatrovateľskej služby,
 - 1.4. rehabilitačné stredisko,
 - 1.5. domov sociálnych služieb,
 - 1.6. špecializované zariadenie,
 - 1.7. denný stacionár,
2. domáca opatrovateľská služba (ďalej len „opatrovateľská služba“),

3. prepravná služba,
 4. sprievodcovská služba a predčitateľská služba,
 5. tlmočnická služba,
 6. sprostredkovanie tlmočnickej služby,
 7. sprostredkovanie osobnej asistencie,
 8. požičiavanie pomôcok,
- d) sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií, ktorými sú:
1. monitorovanie a signalizácia potreby pomoci,
 2. krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií,
- e) podporné služby, ktorými sú:
1. odľahčovacia služba,
 2. pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností,
 3. poskytovanie sociálnej služby v dennom centre,
 4. podpora samostatného bývania,
 5. poskytovanie sociálnej služby v jedálni,
 6. poskytovanie sociálnej služby v práčovni,
 7. poskytovanie sociálnej služby v stredisku osobnej hygieny.

(2) Sociálne služby možno účelne a vhodne spájať.

Z hľadiska formy poskytovania rozlišuje zákon o sociálnych službách ambulantnú formu, terénnu formu, pobytovú formu alebo inú formu podľa nepriaznivej sociálnej situácie a prostredia, v ktorom sa fyzická osoba zdržiava.

Pre objasnenie podstaty komunitného plánovania sociálnych služieb je potrebné charakterizovať pojem komunita. Ide o skupinu osôb, pre ktorú je príznačný určitý znak alebo súbor znakov, pričom tieto sú vo všeobecnosti vnímané ako typické. Obec sa považuje za základnú občiansku komunitu. Osoby žijúce na území jednej obce majú spoločné bydlisko, využívajú tú istú infraštruktúru a do istej miery majú aj príbuzné potreby. Samospráva v záujme občanov vstupuje do kontaktu so štátom, a tak vzniká spleť vzťahov: samospráva – štát, samospráva – občan, štát – občan, pričom jasne definované vzťahy medzi týmito subjektmi môžu byť výrazne dynamizujúcim prvkom rozvoja celého systému sociálnej starostlivosti. Vo vzťahu štát – samospráva bola obciam udelená povinnosť mať vypracovaný komunitný plán sociálnych služieb ako základný nástroj komunitného plánovania.

Komunitné plánovanie poskytuje odpoveď na otázku, aké sociálne služby a v akom rozsahu je potrebné vytvoriť na určitom území, ako by tieto služby mali byť rozmiestnené a aké personálne, materiálne a finančné zdroje sú na to k dispozícii. Uvažovanie nad týmito súvislosťami je významné z hľadiska uspokojovania súčasných, ale aj prognózovania budúcich sociálnych potrieb, zvyšovania kvality života obyvateľov či prognózovania tvorby pracovných miest. S ohľadom na dynamické, neustále sa meniace prostredie je náročné naplánovať niektoré procesy a s nimi súvisiace finančné náklady presne, avšak podstatou komunitného plánovania je ich aspoň odhadnúť, pretože inak by bolo konanie samosprávy v tejto oblasti nekoordinované a neefektívne. V kontraste s uvedeným je snaha o poskytovanie väčšieho množstva sociálnych služieb, širšej škály sociálnych služieb, kvalitnejších sociálnych služieb, sociálnych služieb, ktoré budú bližšie k občanom, a práve takto fungujúci systém zabezpečí komunitné plánovanie a konanie samosprávy v súlade s ním.

CIELE, ZÁSADY A PRINCÍPY KOMUNITNÉHO PLÁNOVANIA

Komunitné plánovanie má svoje opodstatnenie z viacerých dôvodov. Predovšetkým, umožňuje samospráve riadiť procesy v sociálnej oblasti efektívne. Tento benefit je však iba parciálny. Konečným **cieľom** komunitného plánovania je:

- posilňovať sociálnu súdržnosť obyvateľov,
- predchádzať sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii ohrozených jednotlivcov a skupín,
- opäť začleniť do komunity tých, ktorí stoja na jej okraji a v niektorých prípadoch vyvolávajú strach a neistotu, či dokonca predstavujú hrozbu pre iných obyvateľov.

Aby komunitné plánovanie nebolo samoúčelné a bolo využiteľné v reálnom živote a prinášalo očakávané pozitívne efekty, mali by byť pri vypracovaní komunitného plánu dodržané tieto **zásady**:

- potreby a rozvojové priority v oblasti sociálnych služieb musia byť stanovené obyvateľmi, ktorí žijú v danej lokalite a ktorých sa plánovanie týka;
- všetky plánované a realizované procesy sú vzájomne previazané, korešpondujú, podporujú sa a vzájomne sa nevylučujú;
- zvyšovanie kvality sociálnych služieb musí byť považované za dôležité a žiaduce a musí byť významnou súčasťou miestnej politiky;
- rozvoj oblasti sociálnych služieb je založený na presvedčení o jedinečnosti, hodnote a dôstojnosti každého užívateľa sociálnych služieb.

Komunitné plánovanie je založené na nasledujúcich **princípoch**:

- Partnerstvo – komunitný plán má byť výsledkom spolupráce viacerých účastníkov – zadávateľov, poskytovateľov aj užívateľov sociálnych služieb, verejnosti aj ďalších subjektov. Každý účastník má zásluhu na výslednej podobe plánu, názory všetkých účastníkov majú rovnakú váhu, všetkým účastníkom má byť poskytnutý rovnaký priestor.
- Informovanosť – účastníci podieľajúci sa na vypracovaní komunitného plánu medzi sebou komunikujú a vzájomne sa informujú. Spolupráca má byť transparentná, zrozumiteľná, žiadny účastník nesmie byť komunikačne znevýhodnený. Len úzka spolupráca a kvalitná komunikácia môže viesť k vytvoreniu požadovanej ponuky sociálnych služieb.
- Inovatívnosť – dynamické prostredie, nové situácie a obmedzené zdroje si vyžadujú hľadanie stále nových prístupov a riešení, ktoré budú môcť byť účinné a efektívne aj tam, kde zastarané riešenia už neplnia svoju funkciu.
- Kompromis – komunitný plán by nemal byť príliš ambiciózny, mal by vychádzať z reálnych potrieb, avšak s ohľadom na dostupné zdroje. Definovanie zoznamu atraktívnych, avšak nereálnych cieľov, nepovedie k rozvoju, ale ku stagnácii a frustrácii z neschopnosti zmeniť stav k lepšiemu. Naopak, správne definované ciele je možné dosiahnuť aj s obmedzenými zdrojmi.

Komunitný plán môže (ale nemusí) svoju pozornosť orientovať okrem oblasti poskytovania sociálnych služieb v zmysle zákona o sociálnych službách aj na ďalšie súvisiace oblasti – napr. oblasť bývania, vzdelávania, poskytovania zdravotnej starostlivosti, bezpečnosti, prevencie a pod., keďže informácie z uvedených oblastí napomáhajú dotváraniu celkového obrazu o sociálnej sfére života

v samospráve. Komunitný plán obce Vlčany sa okrem oblasti poskytovania sociálnych služieb orientuje tiež na problematiku bývania a poskytovania zdravotnej starostlivosti.

SUBJEKTY KOMUNITNÉHO PLÁNOVANIA

Z princípu partnerstva vychádza potreba spolupráce viacerých subjektov. Základnými **subjektmi** komunitného plánovania sú zadávatelia, poskytovatelia a prijímatelia sociálnych služieb, okrem nich však do procesu komunitného plánovania vstupujú tiež verejnosť a ďalšie organizácie.

Zadávatelia sociálnych služieb

Zadávatelmi sociálnych služieb sú subjekty, ktorým zákon ukladá úlohu zabezpečiť sociálne služby na území, ktoré spravujú – v podmienkach Slovenska ide o obce, mestá, mestské časti. Ich činnosť je dopĺňaná činnosťou príslušných samosprávnych krajov. Obec/mesto/mestská časť na základe vlastnej alebo cudzej iniciatívy rozhoduje o:

- ✓ potrebe zrealizovať komunitné plánovanie,
- ✓ subjekte, ktorý zabezpečí komunitné plánovanie (obec, poverená organizácia),
- ✓ zastupovaní poslancov v procese komunitného plánovania,
- ✓ finančnom zabezpečení komunitného plánovania,
- ✓ termíne predloženia komunitného plánu zastupiteľstvu na schválenie.

Zadávatel služby od začiatku komunitného plánovania zverejňuje zrozumiteľnou a dostupnou formou všetky podstatné informácie o procese a výsledkoch plánovania.

Poskytovatelia sociálnych služieb

Poskytovateľom sociálnych služieb môže byť fyzická osoba, podnikateľský subjekt, súkromná nezisková organizácia, organizácia zriadená obcou, organizácia zriadená samosprávnym krajom, organizácia zriadená štátom. Všetky tieto subjekty majú v procese komunitného plánovania rovnaké postavenie, ich ciele a zámery majú rovnakú váhu. Zapojením sa do komunitného plánovania získavajú poskytovatelia možnosť presadzovať vlastné názory, nadobúdať nové informácie, vytvárať partnerstvá, a tak sa podieľať na tvorbe a výslednej podobe systému. Za ideálnych podmienok by do komunitného plánovania mali byť zapojení poskytovatelia reprezentujúci každú z nasledujúcich kategórií sociálnych služieb:

- poradenské a podporné služby rodine a jednotlivcom,
- služby krízovej intervencie,
- služby dlhodobej sociálnej, príp. kombinovanej sociálnej a zdravotnej starostlivosti.

Taktiež je potrebné prizvať do procesu plánovania poskytovateľov, ktorí realizujú nové aktivity alebo overujú nové metódy, avšak v súčasnosti nie sú zaradení do zákonom definovaného systému sociálnych služieb. Spolupôsobením všetkých poskytovateľov má byť taký systém sociálnych služieb, ktorý udrží obyvateľov na určitom území, pričom ich potreby budú uspokojené.

Užívatelia sociálnych služieb

Užívateľmi sociálnych služieb sú osoby, ktorým sú poskytované sociálne služby z dôvodu nepriaznivej sociálnej situácie, v ktorej sa ocitli. **Základnými skupinami**, pre ktoré by sa mali sociálne služby plánovať, sú:

- seniori (najmä osoby staršie ako 65 rokov),
- občania so zdravotným postihnutím a duševnými poruchami ako aj ich rodiny,
- týrané a sociálne zanedbávané deti, deti s poruchami správania sa a rodičia, ktorí zanedbávajú alebo nezvládajú starostlivosť a výchovu svojich detí,
- neprispôsobiví jednotlivci, ľudia závislí od návykových látok, trestaní, nezvládajúci svoj život, osoby bez domova.

Zapojením týchto skupín do komunitného plánovania získa samospráva cenné informácie o ich potrebách, na základe čoho bude môcť vybudovať adekvátnu sieť sociálnych služieb uspokojujúcu aj špecifické sociálne potreby.

Verejnosť a ďalšie organizácie

Verejnosť má byť priebežne oboznamovaná so zámermi, výsledkami a cieľmi komunitného plánovania, čo zabezpečí samospráva vhodne zvolenou informačnou stratégiou. Pri príprave komunitného plánu sú oslovené a vyzvané k spolupráci aj ďalšie organizácie, záujmové skupiny, občianske iniciatívy, etnické skupiny a iné subjekty, ktorých sa komunitné plánovanie týka. Pritom platí, že čím rôznorodejšie spektrum subjektov sa do komunitného plánovania zapojí, tým kvalitnejší je výstup z tohto procesu.

LEGISLATÍVNE NORMY A STRATEGICKÉ DOKUMENTY

Základnú právnu normu v oblasti poskytovania sociálnych služieb predstavuje **zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách** a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, ktorý stanovuje právny rámec poskytovania sociálnych služieb, financovania sociálnych služieb a dohľadu nad poskytovaním sociálnych služieb.

Tento zákon ďalej dopĺňajú:

- zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 601/2003 o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 305/2005 Zb. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,

- zákon č. 600/2003 o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov.

Okrem legislatívnych noriem tvoria podklad pre spracovanie komunitného plánu aj viaceré strategické a plánovacie dokumenty:

Miestne dokumenty:

- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Vlčany na roky 2015 – 2020.

Regionálne dokumenty:

- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja 2016 – 2022.

Národné dokumenty:

- Stratégia deinštitucionalizácie sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v SR,
- Národný program aktívneho starnutia na roky 2014 – 2020,
- Národný program reforiem – SR 2015 (zriadenie zariadení starostlivosti o deti, zamestnávanie žien, zamestnanosť a sociálna inklúzia, zlepšenie kvality a dostupnosť sociálnych služieb diverzifikáciou financovania poskytovateľov sociálnych služieb a jednoznačnejším vymedzením kompetencií zodpovedných subjektov),
- Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 – 2020,
- Národný akčný plán pre elimináciu a prevenciu násillia na ženách na roky 2014 – 2019,
- Národná stratégia na ochranu detí pred násillím,
- Národná stratégia zamestnanosti do roku 2020,
- Národný akčný plán prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť v systéme sociálnych služieb na roky 2012 – 2015,
- Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2015 – 2020.

Dokumenty EÚ:

- Európa 2020,
- Amsterdamská zmluva – hlava IX, články 136 – 145. Amsterdamská zmluva posilňuje základné princípy ako sú ľudské práva a sociálne práva,
- Lisabonská zmluva – program radikálnej obnovy EÚ v ekonomickej a sociálnej oblasti,
- Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd,
- Dohovor o právach dieťaťa,
- Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím,
- Európska sociálna charta.

ANALYTICKÁ ČASŤ

SOCIO-DEMOGRAFICKÁ ANALÝZA

Významnou súčasťou analytickej časti komunitného plánu ako nástroja strategického riadenia oblasti sociálnych služieb je socio-demografická analýza, ktorá charakterizuje obyvateľstvo žijúce na určitom území na základe rôznorodých kritérií. Bližšie poznanie charakteristík obyvateľstva umožní samospráve lepšie spoznať prostredie, v ktorom sa komunitné plánovanie odohráva a od ktorého sa odvíja. V rámci tejto podkapitoly teda bližšie špecifikujeme základné cieľové skupiny sociálnych služieb, na čo v nasledujúcej podkapitole nadviažeme konkrétnymi sociálnymi službami, ktoré obec svojim obyvateľom v súčasnosti poskytuje.

Obec Vlčany sa nachádza na juhozápadnom Slovensku, v strednej časti Podunajskej roviny, na pravom brehu rieky Váh. Je začlenená do Nitrianskeho samosprávneho kraja a geograficky leží v okrese Šaľa. Katastrálne územie obce na severe susedí s katastrálnym územím obce Žihárec, na severovýchode susedí s k. ú. obcí Selice, Tvrdošovce a Palárikovom, na juhu s k. ú. obce Neded a na západe má jeho k. ú. spoločné hranice s Kráľovým Brodom. Územie s rozlohou 3 976,4 ha má nížinatý charakter s vysokým podielom ornej pôdy a s minimálnou lesnatosťou. Do zastaveného územia sú zahrnuté: osada Somola v rámci jej súčasných hraníc, areály bývalého poľnohospodárskeho družstva: Somola, Kapustnice (kapustové záhrady), Pasienky a Bufa. Nadmorská výška územia je 109 - 112 metrov nad morom, pričom samotná obec sa nachádza 112 metrov nad morom. Chotár obce sa rozprestiera na riečnych nivách s priečnymi valmi, má prevažne rovinný povrch. Obec patrí k najteplejším a najproduktívnejším poľnohospodárskym oblastiam Slovenskej republiky.

Obyvatelia, rodiny s deťmi a mládež

Základným demografickým ukazovateľom je počet obyvateľov. Jeho vývoj v rokoch 1993 – 2017 zaznamenáva Graf č. 1. Na grafe je viditeľné, že počet obyvateľov výraznejšie poklesol. Najvyšší pokles je zaznamenaný medzi rokmi 2010 až 2011.

Graf č. 1: Vývoj počtu obyvateľov obce Vlčany

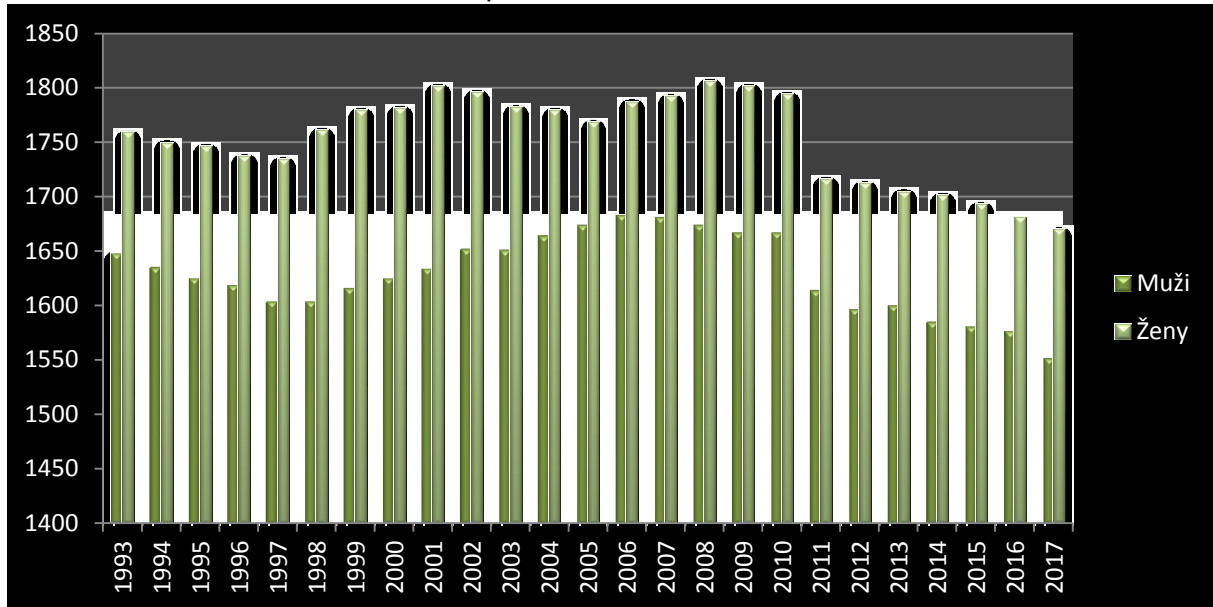

Zdroj: ŠÚ SR

Pohlavná štruktúra obce Vlčany je silne femínna. Počet žien prevažuje celé sledované obdobie. Prevalha žien môže byť determinovaná celkovým starnutím obyvateľstva, teda znižovaním počtu narodených detí (rodí sa viac chlapcov ako dievčat) a zväčšovaním zastúpenia starších obyvateľov v poproduktívnom veku (ženy sa v priemere dožívajú vyššieho veku).

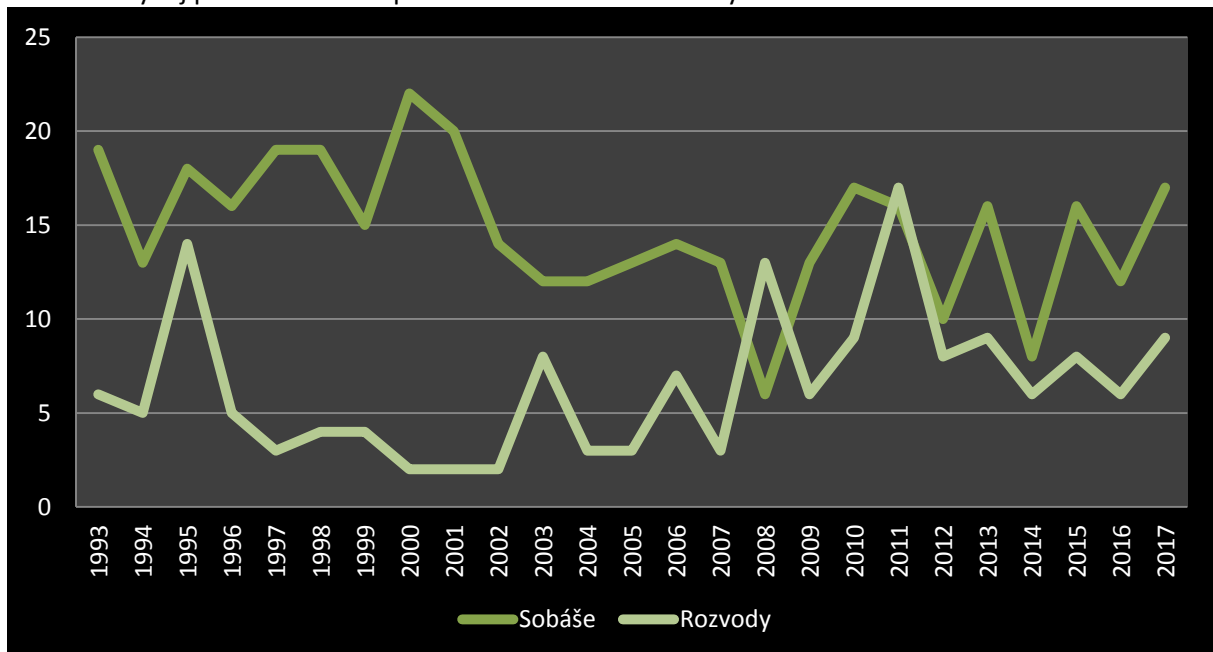
Graf č. 2: Pohlavná štruktúra obce Vlčany

Zdroj: ŠÚ SR

Vývoj počtu sobášov je zväčša nepravidelný, ale posledné obdobie môžeme sledovať mierny pokles sobášnosti. Na druhej strane sledujeme mierny nárast počtu rozvodov v obci. Pozitívne je, že počet sobášov stále prevyšuje počet rozvodov v obci.

Graf č. 3: Vývoj počtu sobášov a počtu rozvodov v obci Vlčany

Zdroj: ŠÚ SR

Počet živonarodených v obci je dlhodobo nižší ako počet zomretých. Je to jeden z hlavných dôvodov prečo populácia v obci Vlčany starne. Tento jav sledujeme celom Slovensku. Je to výsledok nielen vekovej štruktúry obyvateľstva, ale aj zmeny životného štýlu ľudí – zvyšovanie priemerného veku prvoroďičiek, znižovanie počtu detí v rodine a pod.

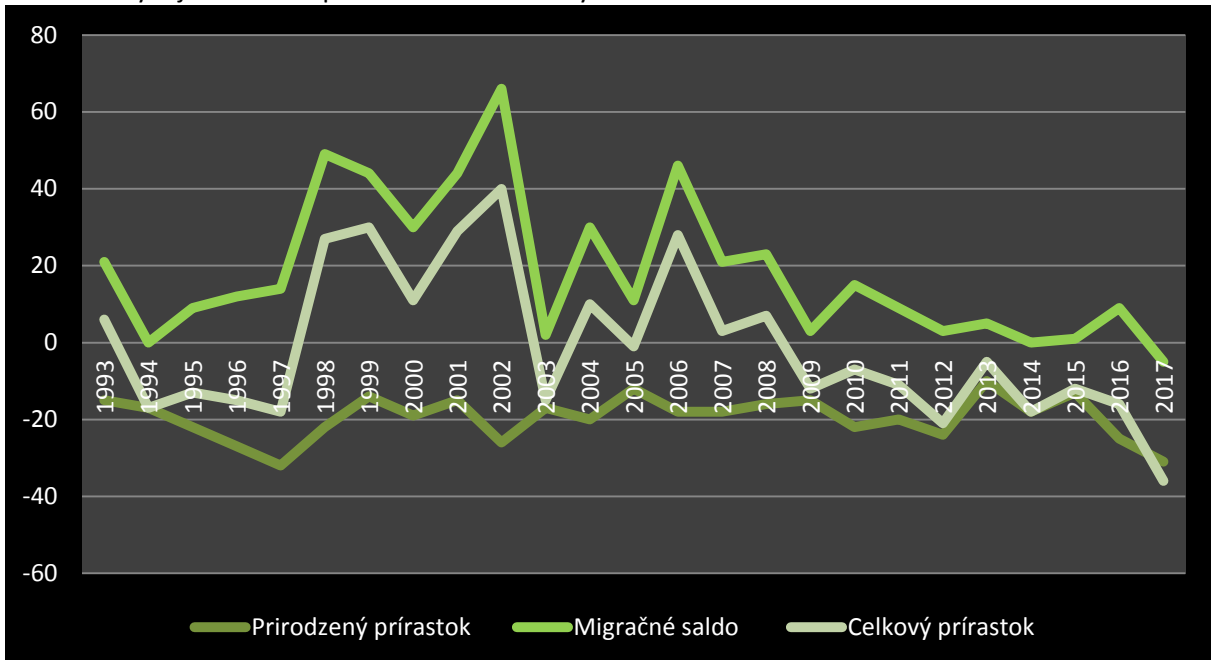
Graf č. 4: Počty živonarodených a zomretých v obci Vlčany

Zdroj: ŠÚ SR

Na vývoj počtu obyvateľov v obci a ich vekovú štruktúru nemá vplyv len prirodzený prírastok, ale aj migračné saldo. Podľa grafu číslo 5 vidíme, že práve migračné saldo má veľký vplyv na celkový pohyb obyvateľstva.

Graf č. 5: Vývoj Celkového prírastku v obci Vlčany

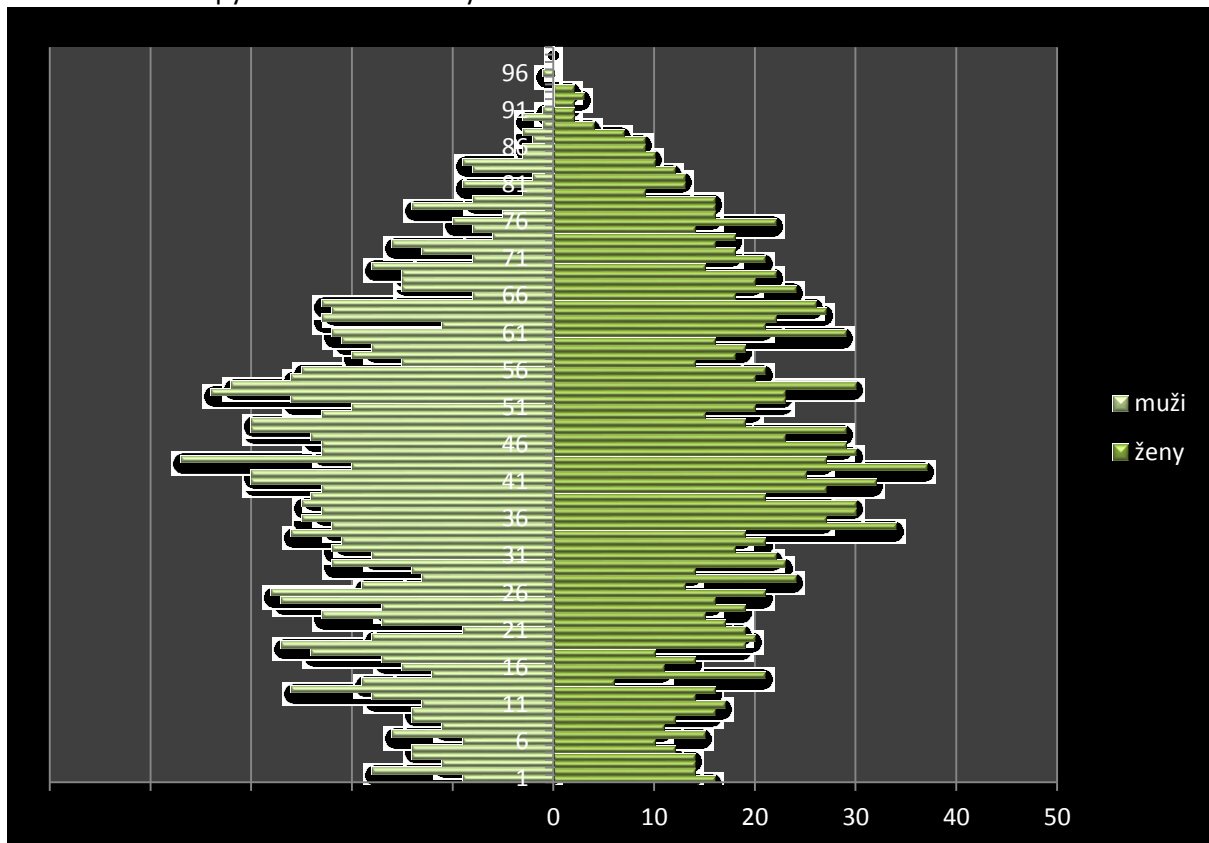
Zdroj: ŠÚ SR

Seniori

O vývoji populácie vie napovedať veková pyramída (graf č. 6). Znárodňuje zastúpenie obyvateľov v jednotlivých vekových kategóriách za rok 2017. Veková pyramída zväčša nadobúda 3 tvary, podľa ktorých je možné určiť, či je populácia progresívna, stacionárna alebo regresívna. V prípade vekovej pyramídy obce Vlčany ide o typ regresívnej pyramídy – základňa je úzka, z čoho vyplýva, že v detskej zložke obyvateľstva sa vyskytuje málo osôb a v populácii dochádza k celkovému starnutiu a zvyšovaniu priemerného veku obyvateľstva.

Graf č. 6: Veková pyramída obce Vlčany

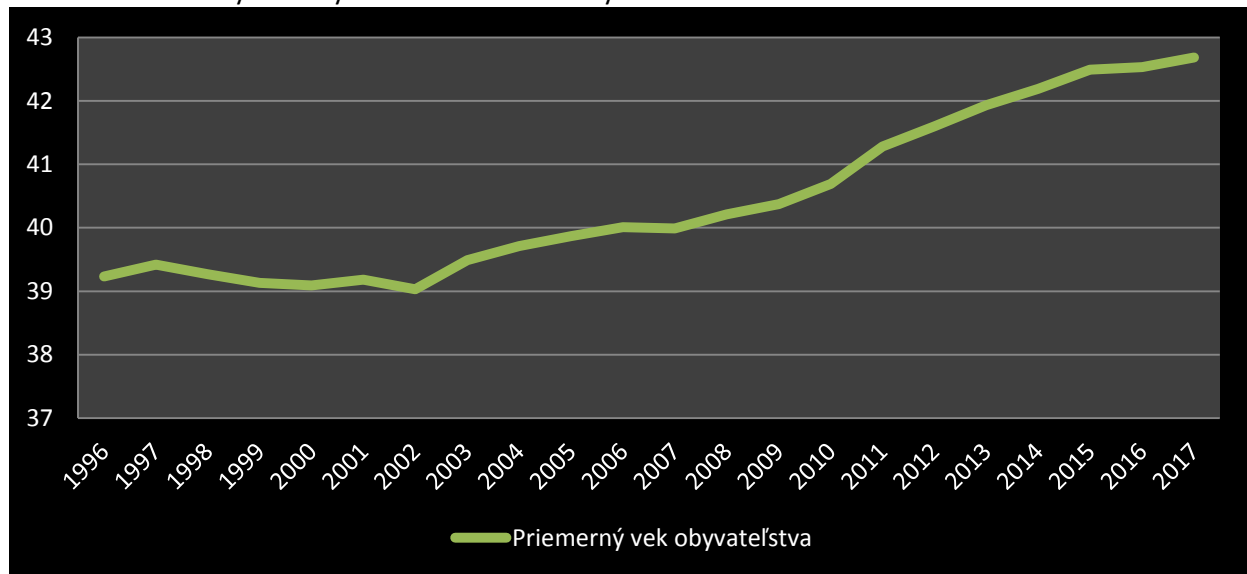

Zdroj: ŠÚ SR

Graf číslo 7 nám poukazuje na priemerný vek obyvateľstva. Ten sa za posledné obdobie prudko zvyšuje, čo len potvrdzuje tvrdenie o starnutí obyvateľstva v obci Vlčany.

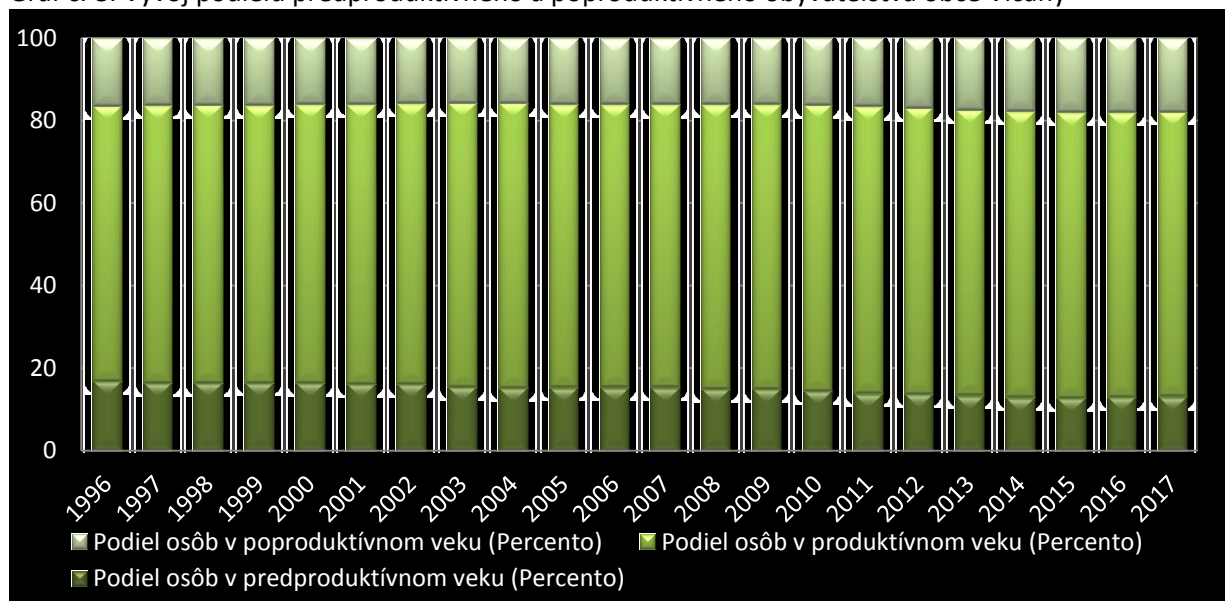
Graf č. 7: Priemerný vek obyvateľstva v obci Vlčany

Zdroj: ŠÚ SR

Obyvateľov je podľa veku možné začleniť do 3 základných skupín, ktoré vypovedajú o ich produktivite. Predproduktívne obyvateľstvo (0 – 14 rokov), produktívne obyvateľstvo (15 – 64 rokov) a poproduktívne obyvateľstvo (65+ rokov). Zväčšenie početnosti niektorej zo skupín môže indikovať potrebu zlepšenia, prípadne zavedenia niektorej sociálnej služby. Rast predproduktívnej kategórie predstavuje rastúcu potrebu detských ihrísk, predškolských a školských zariadení, centier pre matky s deťmi atď. Zvyšovanie počtu občanov v produktívnom veku môže znamenať zvýšený dopyt po bývaní, kvalitnejšej infraštruktúre a službách obce. Nárast poproduktívnej kategórie zasa môže určovať nutnosť budovania zariadení pre seniorov, denných centier, stacionárov a pod. Podľa grafu č. 8 sú všetky skupiny obyvateľstva relatívne stabilné, nemenné. U poproduktívnej zložky môžeme sledovať mierne zvýšenie. Predpoklad na ďalšie roky je však ten, že práve táto zložka populácie bude narastať a to na úkor produktívnej a poproduktívnej zložky. Tento jav by mohla zmierniť hlavná migrácia.

Graf č. 8: Vývoj podielu predproduktívneho a poproduktívneho obyvateľstva obce Vlčany

Zdroj: ŠÚ SR

Osoby ohrozené sociálnou exklúziou

Sociálna exklúzia predstavuje vylúčenie jednotlivca alebo skupín osôb z majoritnej spoločnosti v dôsledku rozmanitých faktorov a komplikuje, resp. znemožňuje spätné začlenenie sa do sociálnych vzťahov. Nedostatočne vzdelaní, nezamestnaní, ľudia bez prístrešia, rasovo, nábožensky alebo inak odlišní od majority – to všetko sú rizikové skupiny obyvateľov, ktoré sú sociálnym vylúčením ohrozené.

Významnou rizikovou skupinou sú nezamestnaní. Pozitívnym zistením je to, že počet nezamestnaných v obci klesá. Tento pokles je zaznamenaný vo všetkých vekových kategóriách. Najväčší pokles je zaznamenaný u skupiny obyvateľov vo veku 40 až 45 rokov.

Tab. č. 1: Počet uchádzačov o zamestnanie v obci Vlčany

Obdobie	Počet UoZ	z toho
		ženy
k 31.12.2015	153	102
k 31.12.2016	118	82
k 31.12.2017	81	61

Zdroj: ÚPSVR

Tab. č. 2: Počet nezamestnaných podľa veku v obci Vlčany

Obdobie	v tom podľa veku									
	< 20 rokov	>= 20 do < 25 rokov	>= 25 do < 30 rokov	>= 30 do < 35 rokov	>= 35 do < 40 rokov	>= 40 do < 45 rokov	>= 45 do < 50 rokov	>= 50 do < 55 rokov	>= 55 do < 60 rokov	>= 60 rokov
k 31.12.2015	6	18	7	15	20	20	15	23	25	4
k 31.12.2016	5	7	5	9	20	15	12	14	25	6
k 31.12.2017	2	6	7	4	14	4	8	13	15	8

Zdroj: ÚPSVR

Tab. č. 3: Počet nezamestnaných podľa dĺžky evidencie v obci Vlčany

Obdobie	v tom podľa dĺžky evidencie										
	0-3 mesiac ov	4-6 mesiac ov	7-9 mesiac ov	10-12 mesiac ov	13-18 mesiac ov	19-24 mesiac ov	25-30 mesiac ov	31-36 mesiac ov	37-42 mesiac ov	43-48 mesiac ov	nad 48 mesiac ov
k 31.12.2015	25	29	20	16	15	11	5	5	4	4	19
k 31.12.2016	16	22	26	10	12	4	6	5	1	1	15
k 31.12.2017	25	13	7	3	7	11	2	0	1	3	9

Zdroj: ÚPSVR

Medzi rizikové skupiny patria aj občania bez vzdelania, resp. s nízkym stupňom dosiahnutého vzdelania. V tejto kategórii sa podľa Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011 nachádzajú osoby s dokončeným vzdelaním: základným (775 obyvateľov obce), bez vzdelania (503 obyvateľov), zarátať môžeme aj stredoškolské vzdelanie bez maturity a učňovské vzdelanie bez maturity (904 obyvateľov). Dokopy tvorí táto časť obyvateľstva 65,5 %. Je potrebné dodať, že v tejto skupine sú zarátané aj osoby – deti, žiaci aj študenti – ktoré sa stále vzdelávajú alebo budú vzdelávať.

Tab. č. 4: Obyvatelia podľa pohlavia a najvyššieho dosiahnutého vzdelania

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie		Pohlavie		Spolu
		muži	ženy	
Základné		281	494	775
Učňovské (bez maturity)		331	182	513
Stredné odborné (bez maturity)		230	161	391
Úplné stredné učňovské (s maturitou)		54	33	87
Úplné stredné odborné (s maturitou)		225	322	547
Úplné stredné všeobecné		45	72	117
Vyššie odborné vzdelanie		18	29	47
Vysokoškolské bakalárske		17	29	46
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské		84	101	185
Vysokoškolské doktorandské		5	3	8
Vysokoškolské spolu		106	133	239
Študijný odbor	prírodné vedy	9	7	16
	technické vedy a náuky I (baníctvo, hutníctvo, strojárstvo, informatika a VT, elektrotechnika, technika, chémia, potravinárstvo)	36	10	46
	technické vedy a náuky II (textilná výroba, spracovanie kože, dreva, plastov, výroba hudobných nástrojov, architektúra, stavebníctvo, doprava, pošta, telekomunikácie, automatizácia, špeciálne odbory)	7	16	23
	poľnohospodársko-lesnícke a veterinárne vedy a náuky	11	7	18
	zdravotníctvo	2	5	7
	spoločenské vedy, náuky a služby I (filozofia, ekonómia, politické a právne vedy, ekonomika a manažment, obchod a služby, SŠ – OA, HA, praktická š., učebné odbory)	25	32	57
	spoločenské vedy, náuky a služby II (historické, filologické, pedagogické a psychologické vedy, publicistika a informácie, telovýchova, učiteľstvo, SŠ – gymnázium)	8	48	56
	vedy a náuky o kultúre a umení	1	2	3
	vojenské a bezpečnostné vedy a náuky	4	0	4
	nezistený	3	6	9
Bez školského vzdelania		270	233	503
Nezistené		47	62	109
Úhrn		1 607	1 721	3 328

Zdroj: SODB 2011

Ťažko zdravotne postihnutí

Pomerne rozmanitou skupinou a často prehliadanou sú aj občania so zdravotným postihnutím. Ako cieľová skupina sú ŤZP veľmi členitá a potreby či obmedzenia jednotlivcov patriacich do tejto kategórie sa značne líšia. Zvyčajne sa podľa postihnutia vyčleňujú nasledovné kategórie:

- ✓ mentálne a psychické postihnutia,
- ✓ zmyslové postihnutia,
- ✓ postihnutia pohybového aparátu,
- ✓ kombinované postihnutia,
- ✓ ostatné (ochorenia, úrazy).

Tab. č. 5: Počty ŤZP k 31.12. podľa veku v obci Vlčany

	2015			2016			2017		
	Spolu	Muž	Žena	Spolu	Muž	Žena	Spolu	Muž	Žena
Spolu	224	85	139	222	83	139	213	79	134
0 - 2 roky	1	1	0	2	1	1	0	0	0
3 - 4 roky	0	0	0	0	0	0	2	1	1
5 - 15 rokov	7	5	2	6	4	2	6	4	2
16 - 17 rokov	3	2	1	4	3	1	1	1	0
18 - 24 rokov	9	5	4	9	5	4	9	6	3
25 - 39 rokov	15	6	9	11	4	7	11	4	7
40 - 49 rokov	18	6	12	21	9	12	19	10	9
50 - 59 rokov	35	17	18	38	16	22	35	15	20
60 - 61 rokov	9	6	3	9	6	3	15	6	9
62 - 69 rokov	47	17	30	44	17	27	42	17	25
70 - 79 rokov	50	15	35	49	13	36	44	10	34
80 - 89 rokov	28	5	23	28	5	23	28	5	23
90 - 99 rokov	2	0	2	1	0	1	1	0	1
100 a viac rokov	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: ÚPSVR

Obec Vlčany zabezpečuje pre ľudí s postihnutím pohybového aparátu bezbariérový prístup vo viacerých verejných budovách a tiež na verejných priestranstvách (viac v nasledujúcej podkapitole). Okrem bezbariérového či bezpečného prístupu občanov do budov a na verejné priestranstvá je taktiež

dôležité vytvoriť podmienky, ktoré by postihnutým občanom pomohli začleniť sa do spoločnosti a využiť svoj potenciál, napr. v chránených dielňach.

ANALÝZA SÚČASNÉHO STAVU V OBLASTI POSKYTOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Dôležité cieľové skupiny obyvateľstva pre poskytovanie sociálnych služieb boli vymedzené v predchádzajúcej podkapitole. V rámci nasledujúcej časti preto popisujeme aktuálny stav sociálnej starostlivosti v obci Vlčany vo vzťahu k týmto skupinám. Prítomnosť či absencia určitých sociálnych služieb (najmä pri veľkej početnosti určitej skupiny) môže naznačovať konkrétne potreby opatrení, ktoré by bolo v blízkej budúcnosti vhodné zrealizovať. Táto časť komunitného plánu takisto napomôže pri zhodnocovaní silných a slabých stránok obce v sociálnej oblasti.

Obyvatelia, rodiny s deťmi a mládež

Školskú infraštruktúru obce tvorí základná škola s materskou školou s vyučovacím jazykom slovenským a základná škola s materskou školou s vyučovacím jazykom maďarským.

Tab. č. 6: Počet žiakov ZŠ a MŠ

Školský rok	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016
ZŠ s VJM	176	171	181	172	173	173
ZŠ s VJS	257	263	264	258	242	238
MŠ s VJM	48	45	42	41	40	40
MŠ s VJS	48	46	45	46	44	48
Spolu	529	525	532	517	499	499

Zdroj: Interná evidencia obce Vlčany

V rámci zdravotnej starostlivosti v obci existuje zdravotné zariadenie s obvodným lekárom, ale niektorí obyvatelia obce navštevujú obvodného lekára v susednej obci Neded, kde sa poskytuje všeobecná zdravotná starostlivosť pre dospelých. Obec navštevuje niekoľko odborných lekárov raz alebo viackrát do týždňa. Takto obyvatelia – hlavne staršie vekové kategórie – môžu navštíviť diabetológa bez nutnosti cestovania do Šale. Zdravotná starostlivosť pre deti a mládež je zabezpečená formou detskej ambulancie každý pracovný deň. Podobne môžu obyvatelia navštíviť zubného lekára v obci. Vedenie obce plánuje zdravotnú starostlivosť rozšíriť o iných odborných lekárov a hlavným cieľom v tejto oblasti je získať všeobecného lekára, ktorý by mohol ordinovať v zatiaľ nevyužitých priestoroch zdravotného centra. Ďalšie služby zdravotnej starostlivosti (napr. odborní lekári) sú dostupné v meste Šaľa vzdialeného cca 15 km od obce. V obci Vlčany sa nachádza lekárň Mandragora.

Seniori

V obec v súčasnosti poskytuje nasledovné sociálne služby:

1. Zariadenie opatrovateľskej služby, pobytová forma,
2. Zariadenie pre seniorov, pobytová forma.

Sociálna starostlivosť v obci je zabezpečená formou pobytovej sociálnej služby v spoločnom zariadení opatrovateľskej služby a zariadení pre seniorov. V **zariadení opatrovateľskej služby** sa podľa § 36 zákona o sociálnych službách poskytuje sociálna služba na určitý čas plnoletej fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a ak jej nemožno poskytnúť opatrovateľskú službu. Má celkovú kapacitu 18 osôb.

V **zariadení pre seniorov** sa podľa § 35 zákona o sociálnych službách poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej IV, alebo fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebuje z iných vážnych dôvodov. Má celkovú kapacitu 8 osôb.

V spoločnom zariadení opatrovateľskej služby a zariadení pre seniorov sa poskytuje: pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, ošetrovateľská starostlivosť, sociálne poradenstvo, ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva, utvára podmienky na úschovu cenných vecí. Obidve inštitúcie sídlia na adrese 925 84 Vlčany č. 97.

Obec Vlčany ako verejný poskytovateľ sociálnej služby vo svojom spoločnom zariadení opatrovateľskej služby a zariadení pre seniorov poskytuje sociálne služby v súlade so zákonom NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

V obci pôsobí aj neverejný poskytovateľ soc. služieb. Zariadenie pre seniorov Adventus, ktorého zriaďovateľom je obec Močenok. Toto zariadenie má jedno detašované pracovisko aj v obci Vlčany. Ide o pobytovú formu sociálnej služby. V súčasnosti služby tohto zariadenia nevyužíva ani jeden občan Vlčian.

Ťažko zdravotne postihnutí

Osobám nachádzajúcim sa v nepriaznivej sociálnej situácii z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia či nepriaznivého zdravotného stavu poskytuje obec Vlčany opatrovateľskú službu. **Opatrovateľská služba** je podľa § 41 zákona o sociálnych službách sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá je:

- odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby,
- jej stupeň odkázanosti je najmenej II,
- je odkázaná na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách.

Podmienkou poskytovania opatrovateľskej služby je právoplatné rozhodnutie o odkázanosti na túto službu. Rozhodnutie sa vydáva na základe písomnej žiadosti fyzickej osoby s trvalým pobytom v obci. Predpokladom vydania rozhodnutia o odkázanosti na sociálnu službu je posudková činnosť, ktorou je lekárska posudková činnosť a sociálna posudková činnosť. Opatrovateľská služba sa poskytuje na dobu počas splnenia podmienok trvania nároku na tento druh sociálnej služby. Poskytuje sa terénnou formou v prirodzenom domácom prostredí, v mieste trvalého pobytu fyzickej osoby v obci, len v pracovných dňoch a v pracovnom čase. Výkon opatrovateľskej služby zabezpečujú poverené zamestnankyne (opatrovateľky), s ktorými má obec uzatvorenú pracovnú zmluvu. Opatrovateľskú službu nemožno poskytovať fyzickej osobe:

- ktorej sa poskytuje celoročná pobytová sociálna služba,
- ktorá je opatrovaná fyzickou osobou, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na opatrovanie,
- ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na osobnú asistenciu,
- ktorej je nariadená karanténa pre podozrenie z nákazy prenosnou chorobou a pri ochorení touto nákazou.

Okrem toho je ŤZP obyvateľom k dispozícii už spomínané **zariadenie opatrovateľskej služby a zariadenie pre seniorov**.

Osoby ohrozené sociálnou exklúziou

Sociálne vylúčenie predstavuje stav dlhodobej separácie jednotlivca od spoločnosti, ktorý môže nastať ako dôsledok rôznych, niekedy náhlych skutočností, najčastejšie však v dôsledku straty zamestnania, nedostatočného vzdelania, ťažkého zdravotného postihnutia, staroby, závislosti od návykových látok, finančnej nestability, pôvodu, rasy, príslušnosti k etniku či vierovyznaniu. Sociálne vylúčenie sa prejavuje nezáujmom jednotlivca, resp. skupiny ľudí s určitými znakmi o zvyšok spoločnosti alebo/a súčasne nezáujmom spoločnosti o tohto jednotlivca/túto skupinu. Sociálne vylúčené osoby predstavujú minoritu a ich sociálne problémy a potreby sú výrazne odlišné od problémov a potrieb majority, môžu mať dokonca až existenčný charakter. Osoby stojace „na okraji“ spoločnosti obvykle svoju situáciu nedokážu riešiť samostatne, ale sú odkázané na pomoc a spolupatričnosť iných ľudí. Tam, kde zlyhá rodina a blízki známi, nastupuje pomoc vyšších inšancií. Obec sa snaží týmto ľuďom pomôcť hlavne tým, že pravidelne informuje svojich obyvateľov o voľných pracovných miestach prostredníctvom svojej webovej stránky a rozhlasu a organizuje rôzne akcie, kde sa združujú všetci obyvatelia obce.

Okrem toho sa obec snaží riešiť nepriaznivú sociálnu a finančnú situáciu občanov poskytnutím bezúročnej sociálnej pôžičky, poskytnutím jednorazových dávok v hmotnej núdzi (v zmysle zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi) alebo jednorazových dávok v náhlej núdzi (v zmysle zákona č. 369/1990 Z. z. o obecnom zriadení). Tieto sú použité hlavne na úhradu mimoriadnych výdavkov na nevyhnutné ošatenie, základné vybavenie domácností, zakúpenie školských potrieb pre nezaopatrené dieťa a na mimoriadne liečebné náklady, na záujmovú činnosť dieťaťa, vybavenie dieťaťa do detského tábora, do školy prírody, na lyžiarsky výcvikový kurz, na kúpeľnú liečbu, na úhradu nákladov v prípade náhlej núdze spôsobenej úmrtím blízkeho rodinného príslušníka, v prípade náhlej núdze spôsobenej pokazením zdroja tepla a teplej úžitkovej vody, v prípade náhlej núdze spôsobenej živelnou pohromou a pod.

SWOT ANALÝZA

Tab. č. 7: SWOT analýza

SWOT analýza	
Silné stránky <ul style="list-style-type: none">➤ dobrá geografická poloha➤ výhodná poloha z hľadiska dostupnosti okresného, krajského mesta a Bratislavy➤ bohatý kultúrny život – prevencia pred sociálnym vylúčením➤ existencia zdravotného strediska➤ existujúce zariadenie opatrovateľskej služby➤ existujúce zariadenie pre seniorov➤ existujúca opatrovateľská služba➤ existencia územného plánu obce➤ existencia webového sídla obce s pravidelnou aktualizáciou – vplyv na dobrú informovanosť verejnosti o sociálnych a súvisiacich službách➤ existencia MŠ a ZŠ➤ existencia telocvične pri ZŠ➤ existujúca knižnica➤ pripojenie k internetu – informovanosť o sociálnych službách➤ dostatok priestorov na výkon vzdelávacej činnosti➤ existencia futbalového ihriska➤ činnosť kultúrnych inštitúcií➤ záujem obyvateľov z okolitých obcí o sociálne služby➤ existencia domova soc. služieb v obci v blízkej obci Močenok➤ bezbariérový prístup do budovy pošty a obecného úradu➤ existencia lekárne v obci➤ klesajúca miera nezamestnanosti	Slabé stránky <ul style="list-style-type: none">➤ vysoký podiel seniorov – obyvateľstvo obce starne➤ nedostatočná kapacita materskej školy➤ dlhodobá nezamestnanosť vo vekovej kategórii 55-62 rokov➤ nedostatočná úroveň stravovacích služieb➤ nedostatok kvalitných športových ihrísk v okolí školy➤ absencia plavárne, kúpaliska, športového centra v obci

<ul style="list-style-type: none">➤ existencia obecnej polície, obvodnej polície v obci - prevencia kriminality mládeže,➤ prevencia kriminality spáchaných voči starým, osamelo žijúcim občanom	
<p>Príležitosti</p> <ul style="list-style-type: none">➤ možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ a štátneho rozpočtu➤ možnosti podpory rozvoja bývania ŠFRB➤ prílev nových obyvateľov➤ podpora sociálnych programov pre znevýhodnené skupiny obyvateľstva➤ rast záujmu zahraničných investorov o Slovensko a región➤ možnosti využívať nástroje aktívnej politiky zamestnanosti➤ neverejní poskytovatelia sociálnych služieb➤ sieťovanie verejných poskytovateľov sociálnych služieb s neverejnými poskytovateľmi➤ sieťovanie sociálnych služieb so súvisiacimi službami (napr. zdravotnou starostlivosťou, vzdelávaním – osvetou a pod.)➤ prevencia	<p>Ohrozenia</p> <ul style="list-style-type: none">➤ nedostatok finančných prostriedkov➤ nedostatočná sociálna politika štátu➤ vysoké prevádzkové náklady sociálnych zariadení➤ ťažšia umiestniteľnosť dlhodobo nezamestnaných na trh práce➤ neistota v demografických trendoch obce➤ nedostatočná podpora kultúry ako nástroja prevencie zo strany štátu➤ nedostatočná podpora športu ako nástroja prevencie zo strany štátu➤ riziko neschválenia žiadostí o poskytnutie nenávratného finančného príspevku➤ znižovanie sobášnosti a pôrodnosti s priemetom do demografickej situácie obce➤ nízke príjmy seniorov, ktoré im neumožnia platiť za služby

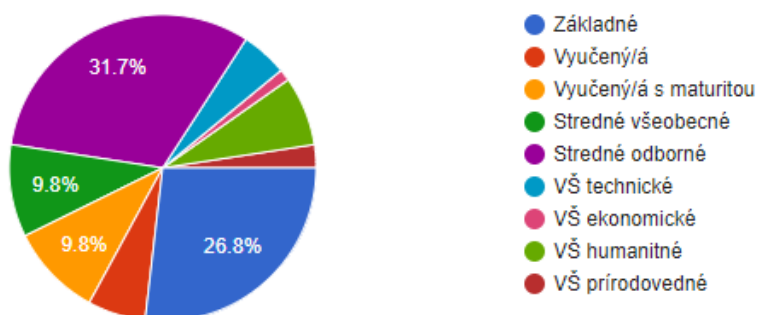
Zdroj: Vlastné spracovanie

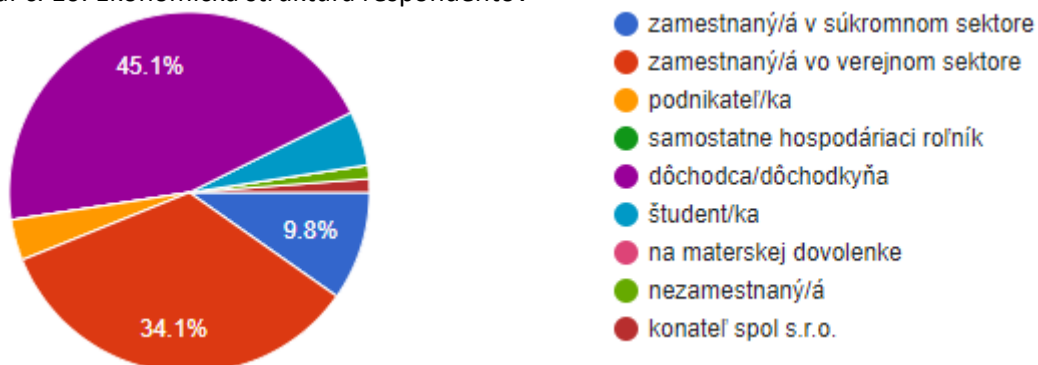
VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO PRIESKUMU

Dotazníkového prieskumu zameraného na sociálne služby v obci sa zúčastnilo 85 respondentov. Z toho 69,5 % tvorili ženy a 30,5 % muži. Z hľadiska veku najviac respondentov malo 65 a viac rokov (39 % respondentov). Z hľadiska vzdelanostnej štruktúry mali najväčšie zastúpenie respondenti so stredným odborným vzdelaním.

Graf č. 9: Vzdelanostná štruktúra respondentov

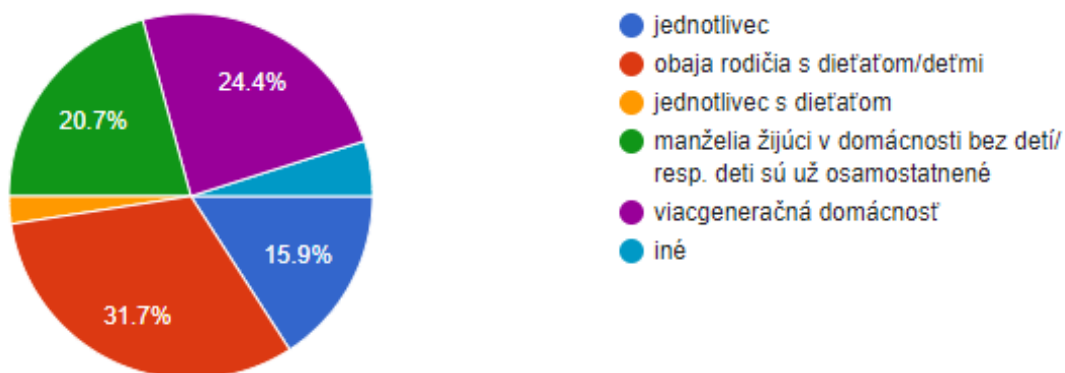

Graf č. 10: Ekonomická štruktúra respondentov

Väčšina respondentov žije v obci Vlčany viac ako 21 rokov (74,4 %). Na otázku, do akej miery sa obyvatelia orientujú v ponuke sociálnych služieb, 48,8 % respondentov uviedlo, že o ponuke sociálnych služieb majú čiastočnú vedomosť, 31,7 % ponuku pozná a 14,5 % ponuku sociálnych služieb nepozná. Zvyšní respondenti uviedli, že sa o oblasť poskytovania soc. služieb nezaujímajú.

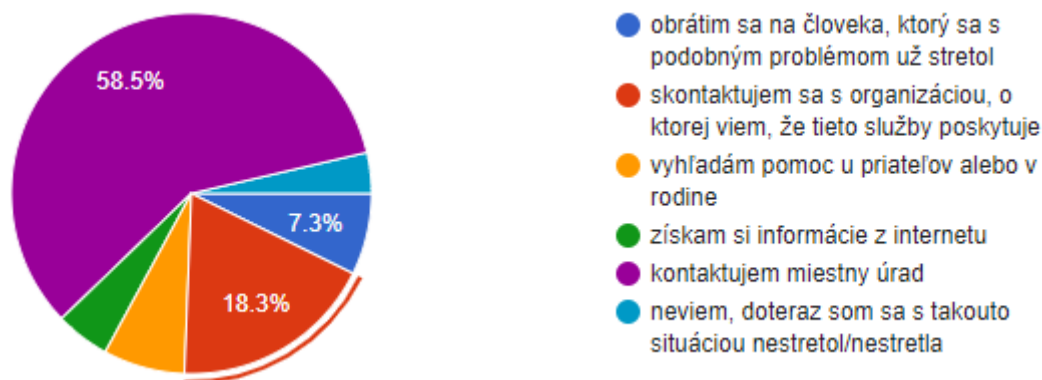
Graf č. 11: Zloženie domácností respondentov

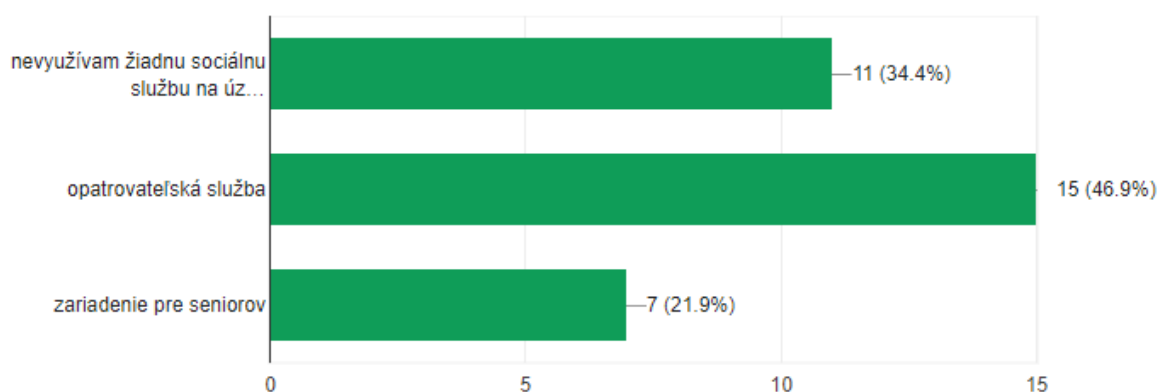
Najviac respondentov by hľadalo informácie o sociálnych službách kontaktovaním obecného úradu alebo skontaktovaním sa s organizáciou, o ktorej respondenti vedia, že tieto služby poskytuje. Trvalé zdravotné postihnutie člena rodiny by 42,5 % respondentov riešilo využitím príslušných inštitúcií. Možnosť „starostlivosť by som zabezpečil/a sám/sama“ zaškrtnulo 31,3 % respondentov. Zvyšní respondenti by využili služby v domácom prostredí.

Graf č. 12: Kde by respondenti vyhľadávali informácie o sociálnych službách

Čo sa týka využívania sociálnych služieb, 70,5 % respondentov nevyužíva žiadnu službu. Zariadenie opatrovateľskej služby využíva 17,9 % respondentov, domácu opatrovateľskú službu 6,4 % respondentov, stravovanie sa v jedálni 3,8 % respondentov, domov seniorov 2,6 % respondentov a sociálnu výdajňu potravín 1,3 % respondentov.

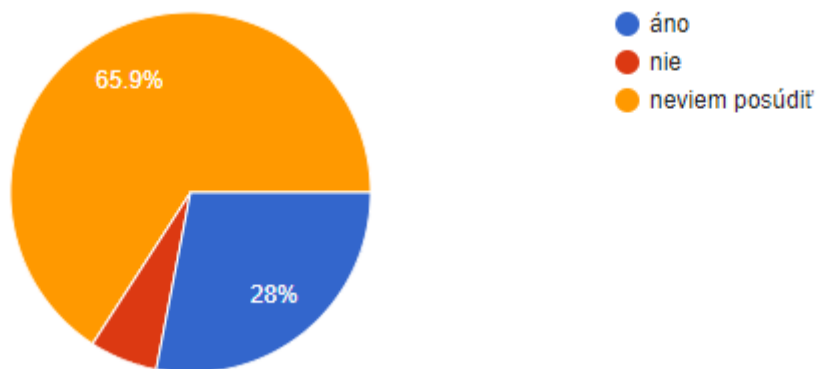
Graf č. 13: Aké sociálne služby vyžívajú respondenti priamo na území obce Vlčany

V najbližších 5 rokoch 63,7 % respondentov neplánuje využívať žiadnu sociálnu službu, 18,8 % respondentov plánuje využívať zariadenie opatrovateľskej služby a 10 % respondentov domácu opatrovateľskú službu.

Graf č. 14: Spokojnosť respondentov so sociálnymi službami v obci Vlčany

Kvalitu poskytovaných služieb v obci Vlčany nevie posúdiť 53,1 % respondentov, 40,7 % je s kvalitou poskytovaných služieb spokojných.

STRATEGICKÁ ČASŤ

VÍZIA OBCE

Vízia obce Vlčany predstavuje zhrnutie budúcej predstavy o obci, ktorá by sa mala dosiahnuť rozvojovými zámermi definovanými v stratégii rozvoja. Vízia obce vychádza z **Národných priorít rozvoja sociálnych služieb na roky 2015 – 2020**, ktorých cieľom je pozitívne ovplyvniť rozvoj sociálnych služieb v Slovenskej republike cestou formulovania základných priorít rozvoja, predpokladov na ich dosiahnutie a merateľných ukazovateľov na posudzovanie ich splnenia. Špecifickým cieľom Národných priorít rozvoja sociálnych služieb je:

- ✓ zabezpečiť realizáciu práva občana na poskytovanie sociálnej služby so zohľadnením ľudsko-právneho a nediskriminačného prístupu a dôrazom na rešpektovanie ľudskej dôstojnosti,
- ✓ zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb v súlade s potrebami cieľových skupín a komunity,
- ✓ zabezpečiť rozvoj sociálnych služieb dostupných pre osoby v segregovaných lokalitách s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby,
- ✓ zvýšiť dostupnosť komunitných sociálnych služieb s dôrazom na rozvoj sociálnych služieb pre rodinu, ktorá sa stará o svojho člena, odkázaného na pomoc inej osoby pri sebaobsluže,
- ✓ deinštitucionalizovať sociálne služby,
- ✓ presadiť princíp integrovanej dlhodobej zdravotno-sociálnej starostlivosti,
- ✓ zaviesť systém zabezpečenia a hodnotenia podmienok kvality poskytovaných sociálnych služieb.

Predpokladá sa, že národné priority si následne nižšie územné jednotky (kraje, mestá, obce, mestské časti) rozpracujú vo svojich koncepcných a plánovacích dokumentoch.

Hlavným cieľom strategickkej vízie je poskytnúť smer pre strategické plánovanie, ako aj pre implementáciu navrhnutých opatrení. Vízia tiež vykresľuje želanú budúcnosť tým, ktorí v obci žijú, pracujú v nej, navštevujú ju alebo v nej podnikajú, resp. ktorí v nej plánujú investovať. Súčasnú strategické plánovanie a strategická vízia predstavujú dohovor medzi lokálnymi lídrami na prioritách budúceho rozvoja.

Vízia obce Vlčany je nasledovná:

„Sociálne služby v obci Vlčany dosiahnu nielen požadovanú úroveň a kvalitu, ale ich existencia bude zároveň spropagovaná a uvedená do povedomia širokej verejnosti vďaka vykonaným opatreniam, a tiež existencii komunitného plánu. Ponúkané sociálne služby budú bližšie k obyvateľom – tým, ktorí ich nevyhnutne potrebujú.“

Vízia bude naplnená realizáciou Komunitného plánu sociálnych služieb obce Vlčany na roky 2018 – 2022. Zodpovednými osobami za dosiahnutie vízie budú zamestnanci obecného úradu Vlčany, a to Ing. Gyula Iván – starosta obce, Mgr. Katarína Józsová – samostatná odborná referentka na úseku sociálnych vecí a matriky, Bc. Andrea Bergerová – účtovníčka a ekonómka obce, Andrea Nagyová – vedúca opatrovateľka zariadenia opatrovateľskej služby a zariadenia pre seniorov Vlčany, Bc. Žaneta Seresová – personalistka obce.

NÁVRH STRATÉGIE ROZVOJA

S cieľom dosiahnuť uvedenú víziu navrhla obec Vlčany stratégiu rozvoja. Naplánovaním jednotlivých krokov obec vopred vie, na aký zámer, kedy a koľko finančných prostriedkov bude potrebovať. Plán umožňuje lepšie, organizovanejšie a efektívnejšie naplňať jednotlivé zámery a následne aj vyhodnotiť úspešnosť svojho konania. Stratégia rozvoja by na jednej strane mala zohľadňovať súčasné podmienky, na druhej strane reálne dostupné možnosti v obci. Iba stanovením racionálnych cieľov môže obec dosiahnuť skutočný rozvoj. Naopak, vymenovaním nereálnych opatrení iba podporí frustráciu z neschopnosti zmeniť súčasný stav k lepšiemu. Na obdobie rokov 2018 – 2022 si obec Vlčany stanovila nasledujúce ciele v oblasti poskytovania sociálnych služieb a k nim tiež aktivity, pomocou ktorých uvažuje tieto ciele dosiahnuť:

Ciele, priority a opatrenia obce Vlčany na roky 2018 – 2022 pre oblasť poskytovania sociálnych služieb	
1. Kvalitná sociálna infraštruktúra	1.1 Rozšírenie kapacity domácej opatrovateľskej služby
	1.2 Nákup úžitkového motorového vozidla pre rozvoz stravy do zariadenia opatrovateľskej služby, zariadenia pre seniorov a aj občanom obce
	1.3 Oprava chodníku v areáli zariadenia opatrovateľskej služby a zariadenia pre seniorov
	1.4 Zabezpečiť bezbariérovosť kúpeľní pre klientov v zariadení opatrovateľskej služby a v zariadení pre seniorov
	1.5 Rozšírenie poskytovania pobytovej soc. služby pre imobilných občanov nákupom polohovateľných postelí do zariadenia opatrovateľskej služby a do zariadenia pre seniorov

V nadväznosti na uvedené zámery samospráva zmonitorovala východiskovú situáciu a zostavila prehľad krokov, ktoré už podnikla pre dosiahnutie vytýčených cieľov. Taktiež zvažila, aké sú jej ďalšie možnosti. V ďalšej tabuľke, ktorá sumarizuje jednotlivé zámery podrobnejšie, uvádza obec odpovede na otázky, v akom časovom horizonte, za akého personálneho zabezpečenia, za akých podmienok a pri akých nákladoch bude môcť ďalej prispievať k realizácii jednotlivých zámerov, a tak podporovať rozvoj oblasti poskytovania sociálnych služieb.

Základné údaje o aktivite č. 1.1							
Názov projektu	Rozšírenie kapacity domácej opatrovateľskej služby						
Sociálna služba	Podľa § 41 zákona o sociálnych službách						
Forma sociálnej služby	Terénna						
Poskytovateľ sociálnej služby	Obec Vlčany						
Kontaktné osoby garanta	Gyula Iván						
Partneri garanta	-						
Začatie a ukončenie projektu	2018 – 2022						
Stav projektu pred realizáciou	V súčasnosti obec poskytuje opatrovateľskú službu pre 6 obyvateľov						
Cieľ projektu	Rozšíriť kapacity domácej opatrovateľskej služby o 15 klientov						
Cieľová skupina	Fyzická osoba, ktorá dovŕšila dôchodkový vek, fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom						
Výstupy	Domáca opatrovateľská služby s kapacitou 21 klientov						
Užívatelia	Ťažko zdravotne postihnuté osoby						
Indikátory monitoringu	Počet klientov využívajúcich opatrovateľskú službu						
Zmluvné podmienky	-						
Riziká	Nedostatok finančných prostriedkov obce, nedostatok opatrovateľiek.						
Poznámky	-						
Realizácia projektu							
Fáza/míľnik	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu					Termín	
Príprava projektovej dokumentácie	Externá projektová kancelária					Nerelevantné	
Vydanie stavebného povolenia	Stavebný úrad					Nerelevantné	
Spracovanie a registrácia žiadosti o NFP, zhromaždenie príloh	Externá konzultačná spoločnosť v spolupráci s internými zamestnancami obecného úradu					Nerelevantné	
Realizácia projektu	Externý dodávateľ					2018 – 2022	
Kolaudácia	Stavebný úrad					Nerelevantné	
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín (rok)	Náklady spolu	z toho verejné zdroje				z toho súkromné zdroje
			EU	SR	VÚC	OBEC	
Realizácia projektu	2018 – 2022	60 000	-	-	-	60 000	-
Základné údaje o aktivite č. 1.2							
Názov projektu	Nákup úžitkového motorového vozidla pre rozvoz stravy do zariadenia opatrovateľskej služby, zariadenia pre seniorov a aj pre občanov obce						
Sociálna služba	ZOS – podľa § 36 zákona o sociálnych službách						

	ZpS – podľa § 35 zákona o sociálnych službách						
Forma sociálnej služby	Pobytová						
Poskytovateľ sociálnej služby	Obec Vlčany						
Kontaktné osoby garanta	Gyula Iván						
Partneri garanta	-						
Začatie a ukončenie projektu	2018						
Stav projektu pred realizáciou	Obec v súčasnosti nemá k dispozícii žiadne motorové vozidlo na tieto účely						
Cieľ projektu	Skvalitniť podmienky dovozu stravy do oboch zariadení a zlepšiť podmienky dovozu pre seniorov v obci.						
Cieľová skupina	Seniori						
Výstupy	Nové motorové vozidlo na účely rozvozu stravy do ZOS a ZpS a pre občanov obce						
Užívatelia	Klienti zariadenia opatrovateľskej služby a zariadenia pre seniorov a seniorky v obci						
Indikátory monitoringu	Počet obstaraných motorových vozidiel Počet klientov stravujúcich sa v zariadeniach						
Zmluvné podmienky	-						
Riziká	Nedostatok finančných prostriedkov obce na financovanie projektu, vandalizmus.						
Poznámky	-						
Realizácia projektu							
Fáza/míľnik	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu				Termín		
Príprava projektovej dokumentácie	Externá projektová kancelária				Nerelevantné		
Vydanie stavebného povolenia	Stavebný úrad				Nerelevantné		
Spracovanie a registrácia žiadosti o NFP, zhromaždenie príloh	Externá konzultačná spoločnosť v spolupráci s internými zamestnancami obecného úradu				Nerelevantné		
Realizácia projektu	Externý dodávateľ				2018		
Kolaudácia	Stavebný úrad				Nerelevantné		
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín (rok)	Náklady spolu	z toho verejné zdroje				z toho súkromné zdroje
			EU	SR	VÚC	OBEC	
Realizácia projektu	2018	9 000	-	-	-	9 000	-
Základné údaje o aktivite č. 1.3							
Názov projektu	Oprava chodníku v areáli zariadenia opatrovateľskej služby a zariadenia pre seniorov						
Sociálna služba	ZOS – podľa § 36 zákona o sociálnych službách ZpS – podľa § 35 zákona o sociálnych službách						
Forma sociálnej služby	Pobytová						
Poskytovateľ sociálnej	Obec Vlčany						

služby							
Kontaktné osoby garanta	Gyula Iván						
Partneri garanta	-						
Začatie a ukončenie projektu	2019						
Stav projektu pred realizáciou	V súčasnosti nie je stav chodníkov v okolí ZOS s ZPS vyhovujúci						
Cieľ projektu	Oprava chodníku v areáli ZOS a ZpS						
Cieľová skupina	Seniori						
Výstupy	Bezpečný a bezbariérový chodník v areáli zariadení						
Užívatelia	Klienti zariadenia opatrovateľskej služby a zariadenia pre seniorov						
Indikátory monitoringu	Dĺžka zrekonštruovaného chodníka						
Zmluvné podmienky	-						
Riziká	Nedostatok finančných prostriedkov obce na spolufinancovanie projektu, nedostatočné technické a personálne kapacity dodávateľa, nízka kvalita vykonaných stavebných prác.						
Poznámky	-						
Realizácia projektu							
Fáza/míľnik	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu	Termín					
Príprava projektovej dokumentácie	Externá projektová kancelária	2019					
Vydanie stavebného povolenia	Stavebný úrad	2019					
Spracovanie a registrácia žiadosti o NFP, zhromaždenie príloh	Externá konzultačná spoločnosť v spolupráci s internými zamestnancami obecného úradu	-					
Realizácia projektu	Externý dodávateľ	2019					
Kolaudácia	Stavebný úrad	Nerelevantné					
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín (rok)	Náklady spolu	z toho verejné zdroje				z toho súkromné zdroje
			EU	SR	VÚC	OBEC	
Realizácia projektu	2019	4 000	-	-	-	4 000	
Základné údaje o aktivite č. 1.4							
Názov projektu	Zabezpečiť bezbariérovosť kúpeľní pre klientov v zariadení opatrovateľskej služby a v zariadení pre seniorov						
Sociálna služba	ZOS – podľa § 36 zákona o sociálnych službách ZpS – podľa § 35 zákona o sociálnych službách						
Poskytovateľ sociálnej služby	Obec Vlčany						
Garant	Obec Vlčany						
Kontaktné osoby garanta	Gyula Iván						

Partneri garanta	-						
Začatie a ukončenie projektu	2019 – 2021						
Stav projektu pred realizáciou	V súčasnosti zariadenia nedisponujú bezbariérovými kúpeľňami, čo je veľká prekážka vzhľadom na klientelu zariadení, ktorou sú osoby s pohybovými ťažkosťami						
Cieľ projektu	Zabezpečiť bezbariérovosť kúpeľní pre klientov v ZOS a ZpS. V rámci rekonštrukcií budú vykonané : podlahové úpravy v sprchovej časti kúpeľní.						
Cieľová skupina	Seniori, ŤZP						
Výstupy	Zrekonštruovaných 9 bezbariérových kúpeľní						
Užívatelia	Klienti zariadenia opatrovateľskej služby a zariadenia pre seniorov						
Indikátory monitoringu	Počet klientov zariadení						
Zmluvné podmienky	-						
Riziká	Nedostatok finančných prostriedkov obce na spolufinancovanie projektu, nedostatočné technické a personálne kapacity dodávateľa, nízka kvalita vykonaných stavebných prác.						
Poznámky	-						
Realizácia projektu							
Fáza/míľnik	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu	Termín					
Príprava projektovej dokumentácie	Externá projektová kancelária	2019					
Vydanie stavebného povolenia	Stavebný úrad	2019					
Spracovanie a registrácia žiadosti o NFP, zhromaždenie príloh	Externá konzultačná spoločnosť v spolupráci s internými zamestnancami obecného úradu	Nerelevantné					
Realizácia projektu	Externý dodávateľ	2020 – 2021					
Kolaudácia	Stavebný úrad	Nerelevantné					
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín (rok)	Náklady spolu (eur)	z toho verejné zdroje				z toho súkromné zdroje
			EU	SR	VÚC	OBEC	
Realizácia projektu	2019 – 2021	13 000	-	-	-	13 000	-
Základné údaje o aktivite č. 1.5							
Názov projektu	Rozšírenie poskytovania pobytovej soc. služby pre imobilných občanov nákupom polohovateľných postelí do zariadenia opatrovateľskej služby a do zariadenia pre seniorov						
Sociálna služba	ZOS – podľa § 36 zákona o sociálnych službách ZpS – podľa § 35 zákona o sociálnych službách						
Forma sociálnej služby	Pobytová						
Poskytovateľ sociálnej služby	Obec Vlčany						
Kontaktné osoby garanta	Gyula Iván						

Partneri garanta	-						
Začatie a ukončenie projektu	2019 – 2021						
Stav projektu pred realizáciou	V súčasnosti zariadenia nemajú dostatok polohovateľných postelí, čo je problematické vzhľadom na klientelu zariadení, ktorú tvoria osoby s pohybovými ťažkosťami						
Cieľ projektu	Zvýšiť komfort klientov zariadení a uľahčiť prácu zamestnancom						
Cieľová skupina	ŤZP						
Výstupy	Obstarané polohovateľné posteľe do ZOS a ZpS v počte 5 ks. Posteľe budú rozdelené medzi tieto dve zariadenia, keďže sídlia v jednej budove.						
Užívatelia	Klienti ZOS a ZpS						
Indikátory monitoringu	Počet obstaraných imobilných postelí						
Zmluvné podmienky	-						
Riziká	Nedostatok finančných prostriedkov obce na spolufinancovanie projektu, nízka kvalita obstaraných tovarov.						
Poznámky	-						
Realizácia projektu							
Fáza/míľnik	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu				Termín		
Príprava projektovej dokumentácie	Externá projektová kancelária				Nerelevantné		
Vydanie stavebného povolenia	Stavebný úrad				Nerelevantné		
Spracovanie a registrácia žiadosti o NFP, zhromaždenie príloh	Externá konzultačná spoločnosť v spolupráci s internými zamestnancami obecného úradu				Nerelevantné		
Realizácia projektu	Externý dodávateľ				2019 – 2021		
Kolaudácia	Stavebný úrad				Nerelevantné		
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín (rok)	Náklady spolu	z toho verejné zdroje				z toho súkromné zdroje
			EU	SR	VÚC	OBEC	
Realizácia projektu	2019 – 2021	3 200	-	-	-	3 200	-

PLÁN FINANCOVANIA

Možnosti obecného rozpočtu sú obmedzené, preto je potrebné pristúpiť ku komparácii nákladov na jednotlivé aktivity a veľkosti rozpočtu obce a zdefinovať si konkrétne zdroje a výšku finančných prostriedkov na financovanie stanovených zámerov. Analýzu potrebných finančných prostriedkov a ich zdrojov je potrebné zachytiť pre jednotlivé roky počas sledovaného obdobia, o čom pojednáva nasledujúca tabuľka.

Rozpočet pre oblasť sociálnych služieb na obdobie 2018 – 2022 (v €)						
Zámer	Celkové náklady	EÚ	Štát	VÚC	Obec	Súkromné zdroje
1.1 Rozšírenie kapacity domácej opatrovateľskej služby	60 000	-	-	-	60 000	-
1.2 Nákup úžitkového motorového vozidla pre rozvoz stravy do zariadenia opatrovateľskej služby, zariadenia pre seniorov a aj pre občanov obce	9 000	-	-	-	9 000	-
1.3 Oprava chodníku v areáli zariadenia opatrovateľskej služby a zariadenia pre seniorov	4 000	-	-	-	4 000	-
1.4 Zabezpečiť bezbariérovosť kúpeľní pre klientov v zariadení opatrovateľskej služby a v zariadení pre seniorov	13 000	-	-	-	13 000	-
1.5 Rozšírenie poskytovania pobytovej soc. služby pre imobilných občanov nákupom polohovateľných postelí do zariadenia opatrovateľskej služby a do zariadenia pre seniorov	3 200	-	-	-	3 200	-

Rozpočet pre oblasť poskytovania sociálnych služieb na obdobie 2018 – 2022				
2018	2019	2020	2021	2022
19 000 EUR	18 000 EUR	16 000 EUR	16 200 EUR	20 000 EUR

ZÁVER

Komunitný plán sociálnych služieb je kľúčovým nástrojom komunitného plánovania, ktorý slúži na vybudovanie a doplnenie potrebnej sociálnej infraštruktúry v obci a zlepšenie poskytovania sociálnych služieb svojim obyvateľom. Aj napriek neustále sa meniacemu prostrediu s množstvom turbulentných výkyvov predstavuje komunitné plánovanie základný stavebný kameň pre proces plánovania sociálnych služieb, prostredníctvom ktorého dokáže obec zabezpečiť široké portfólio poskytovaných sociálnych služieb, požadovanú kvalitu, vysokú adresnosť a efektivitu ich poskytovania. Samotný komunitný plán, ako aj celý proces komunitného plánovania, nadväzuje na strategický dokument obce – program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja, ktorý tvorí komplexný pohľad na budúci rozvoj samosprávy. Komplexnosť dokumentu sa odráža v sústredení sa na všetky 3 kľúčové oblasti, a to hospodársku, sociálnu aj environmentálnu oblasť, čím sa tento dokument výrazne líši od komunitného plánu. Komunitný plán sociálnych služieb sa zameriava primárne na sociálnu oblasť, a teda sa špecializuje na užšiu tému a zachádza do hlbšieho detailu celej problematiky.

Cieľom komunitného plánu je efektívne riešiť oblasť sociálnych služieb: na jednej strane jasne a zrozumiteľne definovať zámery obce v tejto oblasti a na strane druhej realisticky posúdiť jeho možnosti. Hlavným cieľom obce Vlčany je čo najlepšie využiť dostupné finančné prostriedky a dosiahnuť tým čo najlepší výsledný efekt v oblasti poskytovania sociálnych služieb. Komunitný plán sociálnych služieb je vytvorený tak, aby včas reagoval na aktuálne zmeny, problémy či výzvy, a tým dosiahol pružnú aktualizáciu a priniesol nové riešenia vzniknutých situácií. KPSS sa bude aktualizovať každý rok vždy na konci kalendárneho roka v obecnom zastupiteľstve – pred schválením rozpočtu obce na ďalší rok.

Obec Vlčany zostavila komunitný plán sociálnych služieb na roky 2018 – 2022, v ktorom si vytýčila 5 strategických zámerov v oblasti poskytovania sociálnych služieb. Na realizáciu uvedených zámerov plánuje obec využiť financovanie z viacerých zdrojov. Časť predstavujú vlastné zdroje, časť štátny rozpočet SR, súkromné zdroje a taktiež fondy Európskej únie. Zrealizovaním všetkých zámerov bude naplnená vízia obce na roky 2018 – 2022, čím dôjde k významnému rozvoju oblasti sociálnych služieb. Od toho sa odvíja využitie komunitného plánu ako hlavného strategického nástroja v procese komunitného plánovania a tiež jeho informačná funkcia pre verejnosť či funkcia monitoringu pre obec samotnú.

Na zostavení Komunitného plánu sociálnych služieb obce Vlčany na roky 2018 – 2022 sa podieľalo niekoľko partnerov: zástupcovia obce, odborníci na sociálnu oblasť, poskytovatelia i užívatelia sociálnych služieb, externá projektová spoločnosť, verejnosť i ďalšie organizácie. Dokument bol spracovaný v súlade so zákonom č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov ako aj v súlade s inými legislatívnymi normami a strategickými dokumentmi. Vzhľadom na uvedené predstavuje Komunitný plán sociálnych služieb obce Vlčany na roky 2018 – 2022 cenný nástroj riadenia lokálnych procesov a dosahovania pokroku v oblasti poskytovania sociálnych služieb na lokálnej úrovni.

ZDROJE

- Filipová, M. – Woleková, H. – Petijová, M.: Komunitný plán sociálnych služieb, Metodická príručka, 2018
- Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky
- Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2015 – 2020
- Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 – 2020
- Národný program aktívneho starnutia 2014 – 2020
- Národná stratégia zamestnanosti do roku 2020
- Národný akčný plán prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť v systéme sociálnych služieb na roky 2012 – 2015
- Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2014 – 2020
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Vlčany na roky 2015 – 2022
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja na roky 2016 – 2022
- Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011
- Stratégia Európa 2020
- Štatistiky Obecného úradu Vlčany
- Štatistický úrad Slovenskej republiky
- Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
- Woleková, H. – Mezianová M.: Mini príručka pre komunitné plánovanie sociálnych služieb 2004
- Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov

ZOZNAM SKRATIEK

- KPSS – komunitný plán sociálnych služieb
- MŠ – materská škola
- ŠÚ SR – Štatistický úrad Slovenskej republiky
- SODB – Sčítanie obyvateľov domov a bytov 2011
- ÚPSVR – Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny SR
- UoZ – uchádzač o zamestnanie
- ZOS – zariadenie opatrovateľskej služby
- ZpS – zariadenie pre seniorov
- ZŠ – základná škola